

บทคัดย่อ

171572

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่อง “หมอลำกลอน” ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนม่วงหวานพัฒนศึกษา อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น มีขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร 4 ขั้นตอน คือ (1) การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (2) การพัฒนาหลักสูตร (3) การตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร และ (4) การประชาสัมพันธ์และประชาสัมพันธ์หลักสูตร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (1) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับความต้องการและแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น สำหรับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตร (2) แบบสอบถามเกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตร สำหรับผู้บริหารและครู-อาจารย์ (3) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตร สำหรับผู้มีปัญญาท้องถิ่นและผู้ชำนาญการด้านหมอลำ (4) เกณฑ์การพิจารณาโครงร่างหลักสูตร (5) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดนิทรรศการหลักสูตร สำหรับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตร และ (6) กรอบการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า (1) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรมีความต้องการพัฒนาหลักสูตรหมอลำกลอน จัดทำเป็นรายวิชาเพิ่มเติม ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยกำหนดเวลาเรียน 80 ชั่วโมงต่อปี ทำการสอนทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ โดยเน้นให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติลำกลอนและควรรำนำภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหมอลำกลอนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนด้วย (2) หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย หลักการของหลักสูตร จุดมุ่งหมายหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา โครงสร้างหลักสูตร เวลาเรียน แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้และการวัดและประเมินผล ขอบข่ายเนื้อหาประกอบด้วย ประวัติความเป็นมาของหมอลำ ความหมายของหมอลำ ประเภทของหมอลำ ความหมายและลักษณะของหมอลำกลอน ลักษณะของกลอนลำ บทบาทของหมอลำที่มีต่อสังคม การฝึกขับร้องหมอลำกลอน ประโยชน์ของหมอลำ และแนวโน้มในการอนุรักษ์และพัฒนาหมอลำ (3) การประเมินหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ภาพรวมของหลักสูตรมีความเหมาะสมสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด (4) การจัดนิทรรศการนำเสนอหลักสูตรมีความเหมาะสมดีและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความเห็นด้วยมากที่สุด คือ หมอลำกลอนมีคุณค่าในด้านวัฒนธรรม หมอลำกลอนมีประโยชน์ต่อชุมชน ต่อผู้เรียนและมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรหมอลำกลอน ผู้บริหาร-ครูอาจารย์ เห็นว่าหลักสูตรหมอลำกลอนมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยเริ่มใช้ในปีการศึกษา 2548 เปิดเป็นวิชาเพิ่มเติม วิชาหมอลำกลอน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ABSTRACT

171572

This study was to development the local curriculum in Art Key Learning Area on Northeastern traditional folk song for the third level (Secondary Grade 3) students, Mounghan Pattana Suksa School, Nampong District, Khon Kaen Province. Four steps were used for developing curriculum : (1) study and analyze data based, (2) develop curriculum, (3) verify a quality of the constructed curriculum and, (4) organize public hearing for local curriculum. The research instrument were : (1) a structured-interview form for need assessment and guidelines for the development of participation of stakeholders, (2) a set of questionnaire related to structure of curriculum for school administrators and teachers, (3) a structured-interview form related to structure of curriculum for local wisdom experts and experts in Morlum (folk song), (4) a set of criterion for judging curriculum structure, (5) a set of questionnaire to get opinion about the curriculum exhibition and, (6) a frame work for focus-group discussion. Data were analyzed by frequency, percentages, mean and content analysis.

The findings showed that : (1) participants need to develop Northeastern traditional folk song curriculum. The suggestion included a construction of additional course for the third level (Secondary Grade 3) students, and learning time requirement of 80 hours/year. The constructed curriculum included both theory and practice emphasizing practicing of Morlum (folk song). They wanted to have a local wisdom experts to participate in instructional activities, (2) the curriculum development detail included : principle and goal of curriculum, course description , curriculum structure, learning requirement time, guidelines for teaching and learning instruction, instructional media and learning resource and, measurement and evaluation. Scope and content included : history of Morlum (folk song), meaning of Morlum,types, characteristics, kinds of songs, roles of Morlum to society, practice singing, benefit from Morlum, trends for conservation and development of Morlum, (3) the curriculum verification by experts showed that : the curriculum was suitable and relevant and, it showed appropriateness at highest level, (4) the exhibition for the constructed curriculum was suitable. Participants also rated at the highest point in an issue of value of Morlum in cultural aspect and usefulness for community. As for students, they were pleased with Morlum curriculum. School administrators and teachers viewed that Northeastern traditional folk song curriculum was suitable to implement from 2005 academic year.